

นาควคฺควณฺณา (มยา วุจฺเจเต)

๓. ปริชฌณพราหมณปุตฺตวตฺถุ.๒ (มยา วุจฺเจเต) (๒๓๓)

"ธนฺปาโลโกติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตฺถา สาวตฺถิยํ วิหรนฺโต อญฺญตรสฺส ปริชฌณพราหมณสฺส ปุตฺเต อารพฺภ กเถสิ.

สาวตฺถิยํ กิเรโก พราหมโณ อญฺญตฺตสทฺสวิโก วยปฺปตฺตานํ จตฺนํ ปุตฺตานํ อวาทํ กตฺวา จตฺตาริ สตฺสทฺสธา นิ อทาสิ.

อถสฺส พราหมณิยา กาลกตฺยา (สตี) ปุตฺตา สมฺมณตฺถิสุ "สเจ อโย (ปีตา) อญฺญํ พราหมณิ อานิสฺสตี, ตสฺสา กุจฺฉิย นิพฺพตฺตานํ (ปุตฺตานํ) วเสน กุลํ ภิชฺชิสฺสตี; นนฺท นมฺย สงฺกณฺหามาติ.

เต (ปุตฺตา) ตํ ปณฺเฑติ ฆาตฺตจฺจาทนาทีหิ (วตฺถุหิ) อุปฺภุจฺหนฺตา หตฺถปาทานํ สมฺพาหนาทินิ (วตฺตานิ) กโรนฺตา อุปฺภุจฺหิตฺวา เอกทิวสมสฺส ทิวา นิทฺทายิตฺวา วุญฺจิตฺตสฺส หตฺถปาเท สมฺพาหมานา ปาฏิเยกฺกํ ฆรฺวาวเส อาทิณฺวํ วตฺวา "มโย ตุมฺहे อิมินา นีหาเรณ ยาวชีโว อุปฺภุจฺหิตฺสสาม, เสสธนฺปี โน เทถาติ ยาจิสุ.

พราหมโณ ปุณฺ เอเกกสฺส สตฺสทฺสสฺส ทตฺวา อตฺตโน นีวตฺถปารุปนมตฺตํ (วตฺถุ) จเปตฺวา สพฺพมฺุโปคฺคปริโกคฺคํ จตฺตาริ โกญฺจาเส กตฺวา นิยุยาเทสิ.

ตํ เชฏฺฐปุตฺโต กติปาหํ อุปฺภุจฺหิ. อถ นํ เอกทิวสํ นหาตฺวา อากจฺฉนฺตํ ทฺวารโกญฺจเก จตฺวา สุณฺหา เอวมาห "กึ ตยา เชฏฺฐปุตฺตสฺส สตํ วา สทฺสสฺส วา อติเรกํ ทินฺน อตฺถิ, นนฺ (ตยา) สพฺเพสฺส (ปุตฺตานํ) เทว เทว สตฺสทฺสธา นิ ทินฺนานิ, กึ เสส- ปุตฺตานํ ฆรฺสสฺส มคฺคํ น ฆานาสีติ.

โสปี "นสฺส วสฺสํ อญฺญสฺส ฃมฺ อคฺมาสิ. (พฺราหฺม
โณ) ตโตปี (เคหโต) กติปาหจฺเยน อิมินา ว อฺปาเยน ปลาปี
โตว "อญฺญสฺส เคหํ คนฺตฺวา ปลาปีโตติ เอวํ เอกมฺเรปี ปเวสนํ
อลภมาโน ปณฺทฺรจฺกปพฺพชฺชํ ปพฺพชิตฺวา ภิกฺขาย จรณฺโต กาลจ
เยน ชราชฺฌโณ ทฺพโกชนทฺกฺชเสยฺยาหิ๒ มิลาตสรีโร ภิกฺขาย จรณ
โต อากมฺม ปิฎฺจิกาย นิปนฺโน นิทฺทํ โอกมิตฺวา อญฺจาย นิสิน
โน ปฏิปสฺสทฺธทฺธํ อตฺตานํ โอลเกตฺวา ปุตฺเตสฺส อตฺตโน ปติฎ
จํ อปสฺสนฺโต จินฺเตสิ "สมโณ กิร โคตโม อพฺภาภูโก อตฺตานม
โฆ สุขสมฺภาโส ปฏิสนฺถารกฺสโล (โหติ), มยา สกฺกา สมณํ โคตมํ
อุปสงฺกมิตฺวา ปฏิสนฺถารํ ลภิตฺวานติ.

โส นิวาสนปารูปํ สณฺจเปตฺวา ภิกฺขาภาชนํ คเหตฺวา ทณฺทํ
อาทาย ภควโต สนฺติกํ อคฺมาสิ. (ธมฺมสงฺคาหกาจฺริเยน) วุตฺตํปี เจตํ
(วจนํ) "อถ โฆ อญฺญตโร พฺราหฺมณมฺหาสาโล ลูโฆ ลูชปาวัร
โณ เยน (ทิสภาเคน) ภควา (วหฺรติ), เตन อุปสงฺกมิตฺติ.

สตฺถา เอกมฺนตํ นิสินฺเนน เตน สทฺธี ปฏิสนฺถารํ กต
วา เอตทโวจ "กึ นฺ โฆ ตวํ พฺราหฺมณ ลูโฆ ลูชปาวัรโณสิ
ติ. "อิธ เม โภ โคตม จตฺตาโร ปุตฺตา (อตฺถิ), เต มํ ทาเร
หิ สํปฺจณา ฃมฺรา นิภฺชาเมนฺตฺติ.

(สตฺถา อาห) "เตนหิ ตวํ พฺราหฺมณ อิมา คาลาโย ปฺริยาปฺณิต
วา, สภายํ มหาชนกาเย สนฺนิปตฺติเต, ปุตฺเตสฺส นิสินฺเนสฺส, ภาส๑

"เยหิ ชาเตหิ นนฺทิสฺส,	เยสญจ ภวมิจฺจิสฺ;
เต มํ ทาเรหิ สํปฺจณา๒	สว วาเรนฺติ๓ สฺสกร.
อสนฺดา กิร มํ ฃมฺมา	๑ตาต ตาตาติ ภาสเร,
รกฺขสา ปุตฺตรูปเณ	เต ชนฺติ วโยคต.

อสุโสว ชินฺโน นิพฺโกลโค
พาลานมฺปิ๔ ปีตา เถโร
ทณฺโท ว กิร เม เสยฺโย,
จณฺทมฺปิ โคณฺ วาเรติ,
อนฺธกาเร ปุเร โหติ,
ทณฺทสฺส อานุกาเวน

ชาทนา อปฺนียติ,
ปราคาเรสุ ภิกฺขติ.
ยณฺจ ปุตฺตา อนสฺสวา,
อโธ จณฺทมฺปิ กุกฺกुरํ,
คมฺภีเร คาธเมธติ,
ขลิตฺวา ปฏฺติญฺจตีติ.